

Αλλάζοντας το μυαλό μας

Από τον Τιμ Τζάκινς στο Διεθνές Συνέδριο Εβραίων αρχηγών στο Μπριν Μάερ, Πενσυλβάνια, ΗΠΑ, Ιούνιος 2015

Θέλω να επιστρέψω πίσω σε μία μάχη στην οποία είναι δύσκολο να επιστρέψει κανείς μόνος. Τείνουμε πάντα να παλεύουμε προσωπικές μάχες. Αυτή δεν είναι μία προσωπική μάχη. Είναι κάτι που συνέβη σε όλους μας.

Βρίσκεστε στη ΣΑ για μεγάλο διάστημα -μερικοί από εσάς για ποσοοοοολύ μακρύ διάστημα (γέλιο). Έχετε κατανοήσει την ΣΑ και την χρησιμοποιείτε καλά. Γνωρίζετε πόσες αλλαγές έχετε κάνει στη ζωή σας. Είναι απίθανο να χάσουμε πολλούς από εσάς. Αναδιεγείρεστε τόσο πολύ, αλλά ο χρόνος ανάρρωσης έχει μειωθεί (γέλιο).

Έχετε αλλάξει πολλά πράγματα, αλλά ακόμη κάποιες παλιές δυσκολίες επιμένουν. Κάθε φορά που συναντιέστε φαίνεστε καλύτερα αλλά και πάλι δείχνετε ίδιοι ακόμα. Αυτά πάνω στα οποία έχετε καταφέρει να δουλέψετε πάνε καλύτερα και αυτά τα οποία δεν έχετε κατανοήσει ακόμη και δεν είχατε τους πόρους για να τα ξεκαθαρίσετε, δεν αλλάζουν.

Οι οδύνες μας μπερδεύουν. Όσο μεγαλύτερο είναι το δυναμικό γύρω μας, τόσο γρηγορότερα επανερχόμαστε. Αυτός είναι ένας από τους σημαντικούς λόγους που κτίζουμε κοινότητα. Μας διατηρεί αλώβητους.

Η παλιά αποθάρρυνση μας δυσκολεύει στο να δουλέψουμε σε πράγματα που δεν έχουμε δουλέψει ακόμη και στα σημεία που πληγωθήκαμε πιο πολύ. Ήμασταν περισσότερο μόνοι και λιγότερο δυνατοί στα πρώιμα χρόνια και τα συναισθήματα ανημποριάς είναι πολύ δυνατά εκεί. Είναι εκεί που τα παρατήσαμε και αποφασίσαμε απλά να προχωρήσουμε το μοναχικό μας δρόμο, να συνεχίσουμε να υπάρχουμε με τον καλύτερο τρόπο που μπορούσαμε να βρούμε. Δεν ήταν η πλήρης ζωή που πιστεύαμε ότι ήταν δυνατή όταν ήμασταν μικροί. Τουλάχιστον όμως έκανε τη ζωή ανεκτή.

Η οπτική μας διαστρεβλώθηκε. Εμφανίζεται όταν σκεφτόμαστε να δουλέψουμε σε πρώιμες δύσκολες καταστάσεις. Είμαστε σχεδόν απρόθυμοι να το κάνουμε. Υπάρχει η αίσθηση ότι θα ηττηθούμε ξανά και τότε είναι που σταματάμε να προσπαθούμε. Είναι δύσκολο να διατηρούμε θετική προοπτική στα ζητήματα όπου ηττηθήκαμε τόσο ολοκληρωτικά και για τα οποία δεν μπορούσαμε να εκτονώσουμε. Σας ζητώ να κάνετε πράγματα που δεν δούλεψαν ποτέ στο παρελθόν και σε θέματα όπου υπάρχει η αίσθηση «Το έκανα αυτό ξανά και ξανά και ξανά. Δεν δούλεψε ποτέ. Κάθε φορά ποδοπατήθηκα και εσύ τι θέλεις να κάνω; Θέλεις να κάνω αυτό; Λες ότι θα δουλέψει. Δεν δούλεψε ποτέ».

Όλα αυτά είναι αλήθεια (γέλιο). Είναι εντελώς αλήθεια. Η προσπάθεια για την οποία μιλάω πρέπει να βασιστεί στο γεγονός ότι τα πράγματα είναι διαφορετικά τώρα.

Αν δεν μπορούμε να κάνουμε αυτή τη μετάβαση, η οπτική και η ακρόασή μας μένουν ρεφορμιστικές, χωρίς να φέρνουν ριζικές αλλαγές. Δεν είναι η πρόθεσή μας αλλά καταλήγουμε να κάνουμε τα πράγματα απλώς λίγο καλύτερα και πιο βιώσιμα. Δεν κάνουμε τις μεγάλες

προσωπικές και ευρύτερες αλλαγές, που ξεκάθαρα θα γίνονται όλο και πιο απαραίτητες. Πιστεύω ότι αυτό που μας σταματά είναι το να μην αντιμετωπίζουμε αυτές τις πρώιμες μάχες.

Δουλεύουμε τριγύρω από το θέμα (που υπάρχει οδύνη, σημ. μετ.). Κάνουμε την οδύνη λίγο πιο κατανοητή. Κάνουμε άλλο ένα βήμα. Οπωσδήποτε όμως κάποια στιγμή θα χρειαστεί κάτι περισσότερο από αυτό. Η κοινωνία καταρρέει (οι άνθρωποι βιαζόντουσαν να καταρρεύσει. Ήθελαν να συμβεί κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Τώρα φοβούνται ότι θα συμβεί και δεν αντέχουν καν να το σκέφτονται). Πλησιάζουμε κάποια μεγάλη αλλαγή. Για να μπορέσουμε να σκεφτούμε και να λειτουργήσουμε καλά θα χρειαστεί να αντιμετωπίσουμε μερικές μεγάλες πρώιμες δυσκολίες. Θα χρειαστεί να αποφασίσουμε ότι, ανεξάρτητα από το τι συνέβη στο παρελθόν, ανεξάρτητα από το πόσο κακό ή δύσκολο ήταν, ανεξάρτητα του πώς νιώθουμε, το μέλλον μπορεί ακόμη να είναι δικό μας.

Θα πρέπει να μάθουμε πώς να αντιμετωπίζουμε αβάστακτα πράγματα και να δούμε αν είναι πραγματικά αβάστακτα. Ακόμη δεν γνωρίζουμε πώς να το κάνουμε. Κάποιος χρειάζεται να ξέρει. Πιστεύω πως οι συμπαραστάτες έχουν μία καλύτερη από οποιονδήποτε άλλο ευκαιρία σε αυτό.

Τι καταπληκτική ευκαιρία! Το εννοώ πραγματικά, τι τεράστια ευκαιρία. Κανένας πριν από εμάς δεν είχε την ευκαιρία να ξεπεράσει το πόσο δύσκολη υπήρξε μέχρι τώρα η ζωή. Εμείς έχουμε την ευκαιρία να το κάνουμε και να το καταστήσουμε δυνατό για άλλους από εδώ και πέρα. Αλλά χρειάζεται το μυαλό σου. Χρειάζεται απόφαση. Χρειάζεται να αλλάξεις το μυαλό σου. Είναι κάπως διαφορετικό από το να παίρνεις μία απόφαση.

Το πρώτο κομμάτι αφορά στα πράγματα που δεν αντέχουμε να αντιμετωπίσουμε στο παρελθόν μας, στο οικογενειακό μας παρελθόν, στο παρελθόν του λαού μας. Δεν μπορούμε να προχωρήσουμε αρκετά ώστε να αλλάξουμε τον κόσμο χωρίς προηγουμένως να έχουμε αντιμετωπίσει αυτά τα θέματα. Έχουμε κάνει σημαντική πρόοδο, γεγονός που μας δίνει την δυνατότητα να κάνουμε κάτι πολύ διαφορετικό.

Υπάρχει ένας τομέας των μαθηματικών που ονομάζεται θεωρία της καταστροφής. Προέρχεται από το γεγονός ότι πολλά πράγματα αλλάζουν σταδιακά, λυγίζουν σιγά σιγά και μετά σπάνε. Δεν είναι όλες οι αλλαγές μία σταδιακή διαδικασία. Υπάρχουν και οι αποκαλύψεις. Α! Ξαφνικά η εικόνα σου για τον κόσμο αλλάζει. Πιστεύω πως τα καταφέραμε καλά με τη σταδιακή αλλαγή. Είναι αυτό που μάθαμε πώς να κάνουμε. Έχουμε κερδίσει έδαφος και χώρο και σχέσεις. Αλλά ίσως δεν έχουμε σκοπό να συνεχίσουμε να κάνουμε για πάντα τα ίδια πράγματα. Ίσως υπάρχει ένα άλμα. Μπορούμε να τολμήσουμε να δούμε μήπως αυτό είναι αλήθεια; Μπορείς να αλλάξεις το μυαλό σου; Ανεξάρτητα με το τι σου συνέβη, ανεξάρτητα με το παρελθόν; Πρόκειται ακόμη για το μυαλό σου. Υπάρχουν ακόμη δυνατότητες.

Τι θα άφηνες να σε σταματήσει; Δεν θα ήθελες να σε σταματήσει τίποτα. Σαν παιδί δεν σκεφτόσουν ότι οτιδήποτε θα σε σταματούσε, μέχρι που οι ενήλικες σε σταμάτησαν (γέλιο). Πιστεύω ότι όλοι μας ελπίζουμε ότι μπορούμε να το κάνουμε- να κάνουμε αυτό το άλμα. Ελπίζουμε ότι αν η κατάσταση ήταν αρκετά ξεκάθαρη για μας, θα μπορούσαμε να κινηθούμε. Οι

πιο πολλοί από εμάς θα κάναμε οτιδήποτε αν το παιδί ή το εγγόνι μας βρισκόταν σε κίνδυνο. Δεν θα μας ένοιαζε το ότι δεν γνωρίζουμε αν θα πετύχουμε.

Αυτό που έχει σημασία είναι ότι κάνεις κάτι. Δεν έχει σημασία αν είναι αποτελεσματικό. Σημασία έχει ότι κινείσαι, δεν περιμένεις για να πάρεις μπρος.

Δεν θα ήταν ωραίο κάθε μέρα που ξυπνάς να έχεις κάτι που να σε ξεσηκώνει και να δίνεις σ' αυτό τα πάντα; Να μην σε νοιάζει αν θα πετύχεις; Να σε νοιάζει μόνο ότι προσπάθησες και μετά να δεις τι συνέβη; Αυτή πιστεύω πως είναι η στάση που πρέπει να πάρει ο καθένας απέναντι σε όλες τις παλιές οδύνες - στα σημεία όπου ηττηθήκαμε τόσο ώστε σταματήσαμε να προσπαθούμε να εκτονώσουμε τις οδύνες. Είναι η ώρα να κάνουμε αναστροφή και να πάμε προς τα πίσω. Ηττηθήκαμε. Αυτό είναι εντάξει. Δεν μας σκότωσε. Είναι εντάξει ότι οι ήττες μάς χτύπησαν. Αλλά το να μας επηρεάζουν για πάντα, να μας κάνουν άτολμους, να μας κάνουν να περιμένουμε και να αποφεύγουμε τις παλιές μάχες με αποτέλεσμα να μην μπορούμε ξεκάθαρα να πολεμήσουμε ούτε για τις καινούργιες, αυτό δεν είναι εντάξει.

Υπάρχει κάτι που πρέπει να αλλάξουμε στο μυαλό μας. Δεν ξέρω πώς να σας αναγκάσω να κάνετε αυτήν την αλλαγή. Το θέλω. Θέλω να σας αναγκάσω να την κάνετε. Αλλά πιο πολύ και από αυτό θέλω να αποφασίσετε ότι θέλετε να την κάνετε και μετά να την κάνετε. Οι φόβοι μου και η ανυπομονησία μου με κάνουν να θέλω να σας αναγκάσω να την κάνετε. Φοβάμαι ότι δεν θα την κάνετε. Αυτό είναι κομμάτι της οδύνης μου. Φοβάμαι ότι δεν θα έχετε την ευκαιρία. Πόσα δισεκατομμύρια ανθρώπων δεν είχαν ποτέ αυτήν την ευκαιρία; Πώς μπορώ να εξασφαλίσω ότι θα έχετε την ευκαιρία;

Πώς μπορώ να σας κάνω να το βάλετε καλά στο μυαλό σας πως είμαι σίγουρος ότι είναι δυνατό; Δεν ξέρω αν θα κατορθώσω να το κάνω. Δεν με νοιάζει και τόσο πολύ αν μπορώ (ο Τιμ γελά). Με νοιάζει ότι κάποιος το κάνει. Με νοιάζει ότι προχωράμε μπροστά. Αν είμαι εγώ, εντάξει. Μα εγώ τον εαυτό μου κυρίως μπορώ να αλλάξω και έτσι δουλεύω σκληρά σε αυτό. Αλλά θα ήταν καλύτερα να είχαμε δέκα χιλιάδες από εμάς την ίδια στιγμή. Γνωρίζω ότι κινούμαστε ταχύτερα και πιο μακριά μαζί απ' ό,τι ο οποιοσδήποτε από εμάς θα μπορούσε να κινηθεί ξεχωριστά. Το να γνωρίζεις ότι δεν είσαι ο μόνος που τολμά να δοκιμάσει τόσο σκληρά, μπορεί να αλλάξει την οπτική σου με πολύ ωραίο τρόπο. Μόνο αυτό μπορώ να σου πω. Μόνο αυτό μπορώ να σου δείξω. Σε προκαλώ. Ας δούμε τι μπορούμε να κάνουμε.

Υπάρχουν όλες αυτές οι νέες εξελίξεις στο κόσμο τώρα. Τα ανθρώπινα μυαλά κατανοούν όλο και περισσότερα. Από τη μία μεριά αυτό είναι υπέροχο. Από την άλλη δίνει στις οδύνες όλο και περισσότερη δύναμη να λειτουργούν σε πιο μεγάλο βαθμό. Εμείς οι άνθρωποι δεν είμαστε σε χειρότερη φόρμα απ' ό,τι ήμασταν πριν από τρεις αιώνες αλλά τότε δεν μπορούσαμε να καταστρέψουμε το περιβάλλον. Τώρα μπορούμε.

Έτσι έχουμε αυτές τις εξελίξεις, και έχουμε εμάς-παλεύουμε ανάμεσα στο σύννεφο της οδύνης. Όλα κινούνται προς κάποιο σημείο (ο Τιμ γελά). Ποιος φτάνει εκεί πρώτος (γέλιο), με αρκετή ευφυΐα να κάνει – τι άραγε; Θα το δούμε. Ας το δούμε.

Μπορούμε να το κάνουμε αυτό- η ερώτηση είναι πόσο γρήγορα και με πόση συνέπεια. Σύμφωνα με την εμπειρία μου δουλεύει καλύτερα συλλογικά, με κάποιον να παρουσιάζει το θέμα όσο

πληρέστερα μπορεί και μετά ο καθένας να έχει τη δυνατότητα να δοκιμάσει, εκείνη τη στιγμή. Όσο μεγαλύτερη η παύση τόσο λιγότερο επιτυχημένοι είμαστε. Χάνουμε το κουράγιο μας όταν χωριζόμαστε ο ένας από τον άλλο και δεν βλέπουμε τις μάχες των άλλων και δεν ακούμε τη φωνή του άλλου που μας προτρέπει να τολμήσουμε να αρπάξουμε μία μεγάλη ευκαιρία.

Δεν έχουμε πάντοτε τις σωστές συνθήκες και όταν δεν τις έχουμε οι συναντήσεις μας συρρικνώνονται σε όλο και μικρότερα πράγματα. Μην κατηγορείς τον εαυτό σου. Χρειάζονται πόροι για να το κάνουμε να συμβεί. Έχει να κάνει με τις συνθήκες στις οποίες δουλεύουμε. Κι έτσι συγκεντρώστε τέσσερεις ανθρώπους τώρα και προσπαθείστε το.

Σ.μ. Χρησιμοποιήθηκε το αρσενικό γένος σε όλο το κείμενο.

Μετάφραση: Λουκία Πική

Επιμέλεια: βιβή Κάτου, Margie Doyle Παπαδοπούλου

Changing Our Minds

Tim Jackins, at the International Jewish Leaders' Conference,
in Bryn Mawr, Pennsylvania, USA, June 2015

Translation into Greek: Loukia Piki

Supervision: Vivi Katou, Margie Doyle Papadopoulou